

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO

Izvršujemo vsakovrsne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO

Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXX. — LETO XXX.

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY (PETEK), SEPTEMBER 5, 1947

STEVILKA (NUMBER) 173

Domače vesti

Piknik skupnih društev

Kot nam poroča Mrs. Josephine Odar iz Cantona, O., se bo v nedeljo 7. septembra vršil velik skupni piknik slovenskega društva Canton št. 315 SNPJ, Srbskega društva 4045 I. W. O. in kluba "Unity". Piknik se vrši na prostorih New York Garden, Kimball Rd., S. E. in igrala bo Melody Makers godba iz Barbertona. To je zadnji piknik te sezone in vabi se rojake od blizu indaleč na obilen poset, da se skupno poveselijo. Veseli odbor bo skrbel, da bo vsakdo najbolje postrežen.

Zabava na prostem

V nedeljo 7. septembra bo zoper lučno na farmi naših lovec St. Clair Rifle and Hunting kluba, kjer bodo imeli člani pred nedavnim ustanovljenega kluba v Fairport Harbor svoj piknik in prosto zabavo. Ti prostori so našim Clevelandčanom dobro znani in ker se naši rojaki iz Fairporta radi udeležujejo priredb clevelandskih organizacij, je pričakovati, da bo tudi njih priredba obiskana v obilnem številu. Farma se nahaja dve milji od Painesville, O. na državni cesti 44.

"Šparovček" ukraden

Neznan tat je ukradel velik rdeč "šparovček", v katerega je Miss Julija Kassay, stara 29 let, stanjuča na 5210 St. Clair Ave., skozi dolgo let spuščala desetice. V njem je bilo \$393. Denar je nedavno prestela, ker ga je nameravala rabiti, da plača račun pri dentistu.

Lep "priatelj"

Lee Harrison, star 21 let, in Virginia Evans, stara 18 let, iz 2374 E. 85 St. sta prihranila \$130. To je imel biti začetek za zakon, v katerega sta namernavala v kratkem stopiti. Včeraj ju je obiskal neki priatelj, ki je vedel za denar in ju z revolverjem prisilil, da sta mu ga izročila. Policija je tega "priatelja" kmalu potem aretirala, ampak denarja pri njem ni našla, kar pomeni, da bo mladi par moral s poroko počakati.

General pravi, da je nova vojna "možna"

Pred konvencijo Veteranov tujezemskih vojen je včeraj govoril major general Robert S. Beightler, da je v "skrčenem svetu, v katerem si stojita nasproti dve docela različni ideologiji, nova vojna možna." Delal je, da Zedinjene države danes potrebujejo "uravnovešen varnostni program."

Pogreb

Pogreb 12-letnega Stanley Hace, ki je v sredo utonil, se bo vršil v ponedeljek zjutraj ob osmih iz Grdinovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida ob 8:30 uri in nato na pokopališče Calvary.

42-letnica poroke

Danes je poteklo 42 let od kar sta se poročila v Dobu pri Ljubljani poznana Mr. in Mrs. Frank in Tončka Wess iz 16420 Arcade Ave. Še na mnoga leta v zdravju in sreči!

Klub "Ljubljana"

Vsled delavskega praznika zadnji ponedeljek se ni vršila redna mesečna seja kluba "Ljubljana", vršila se pa bo prihodnjem ponedeljek, 8. septembra v Slov. društvenem domu na Recher Ave. Vabi se članstvo, da se udeleži polnoštevilno.

Italija prosi za nujno pomoč v hrani in kuriu

Razmotriva se o predlogu, da se kongres skliče na izredno zasedanje v zvezi s položajem v Evropi

WASHINGTON, 4. septembra—Italija je naslovila na Zedinjene države prošnjo za nujno pomoč v hrani in kuriu, pravijo danes obveščeni krogi.

Istočasno, ko je Italija zaprosila za nujno pomoč, pa ameriški uradniki razmotrovajo o predlogu, da se skliče kongres na izredno zasedanje v zvezi s ekonomskim položajem Evrope. O tem pa bo odločil predsednik Truman, ko se bo vrnil iz Brazilije.

Državni podtnajnik Robert A. Lovett je izjavil, da se ekonomski položaj Anglije, Francije in ostalih evropskih držav slabša bolj naglo kot pa se je pričakovalo.

Diplomatici viri pravijo, da je Italija obvestila Zedinjene države, da mora imeti takojšnjo finančno pomoč, da lahko kupi hrano in kurivo za prihodnje štiri mesece. Apel za nujno pomoč je vložil italijanski ambasador Alberto Tarchiani koncem preteklega tedna, ko je državnemu podtnajniku Lovetu posnal ekonomski položaj Italije.

Italijanski ambasador je povdel Lovetu, da njegova dežela nima nobenega sklada in da bo morala črtati pogodbo za kupovanje premoga. (Doslej je Italija uvažala iz Zedinjenih držav 700,000 ton premoga vsak mesec).

Tarchiani je tudi poročal, da je vsled slabe žetve in drugih težav Italija bila prisiljena potrošiti vsak dolar, ki ji je bil na razpolago.

Vpoštevala se bo "komunistična nevarnost"

Nekateri ameriški uradniki, ki ne puščajo z vida težak položaj v Franciji in Angliji, so dali vedeti, da smatrajo težave, v katerih se nahaja Italija, za najbolj nevarne in sicer vsled komunistične stranke, ki bi lahko, v zvezi s pomanjkanjem hrane in premoga v Italiji, pridobilna na moči.

Ti krogi pravijo, da imata Francija in Anglia rezerve zlate in dolarjev, medtem ko se Italija že nahaja na "dnu soda."

Vile rojenice

Vile rojenice so se zglasile pri družini Mr. in Mrs. Anton in Sava Debelak iz Bishop Rd., Wickliffe, O., in pustile v spomin krepkega sinčnika-prvorojenca. Srečna mamica je hči dobro poznane družine Mr. in Mrs. John Prijatelj iz Conneaut, O., ki sta sedaj prvič postalna "grandma" in "grandpa". Nasečitite!

Piknik farmskega odbora

V nedeljo priredi farmski odbor SNPJ velik piknik na svoji farmi na Chardon in Heath Rd. Ker se sezona približa na prostem hitro bliža svojemu koncu, se vabi ljubitelje narave na piknik, kjer bo mnogo zabave in razvedrlja za vse. Postrežba bo prvovrstna in igrala bo Pintarjeva godba.

Iz bolnišnice

Mrs. Rose Hanko se je vrnila iz bolnišnice na svoj dom na 19005 Musoka Ave., kjer jo prijateljice lahko obišejo. Upamo, da bi čim prej popolnoma okrevala!

LIE PRICAKUJE, DA SE BO RUSKO-AMERIŠKA NAPETOST ZMANJŠALA

LAKE SUCCESS, 4. septembra.—Generalni tajnik Združenih narodov Trygve Lie je danes izrazil vero, da se bo rastopa napetost med vzhodom in zapadom, oziroma med Rusijo in Ameriko, v bližini bodočnosti ublažila, in da bodo vsa poglavitna nesoglasja, ki ovirajo svetovno sodelovanje, odpravljena.

Lie je podal svoje optimistično mnenje v zvezi s pripravami za zasedanje splošne zbornice Združenih narodov, ki se prične tukaj čez dva tedna. Splošna soba namreč je, da je od tega zasedanja odvisno, da li bo šla nova mednarodna organizacija na kose ali pa bo šla naprej.

51-letnega Norvežana, ki je poglavitni civilni služabnik Združenih narodov, opomilja zlasti dejstvo, da je Sovjetska zveza pred nekaj dnevi odobrila mirovne pogodbe z Italijo, Madžarsko, Bolgarijo, Romunijo in Finsko.

Lie se strinja z Marshallovim načrtom za obnovo Evrope in prepričan je, da Zedinjene države morajo še nadalje pomagati svetu. Vsaka drugačna politika bi imela po njegovem mnenju katastrofalne posledice.

Francija bo tudi omejila uvoz iz Zedinjenih držav

PARIZ, 2. septembra—Minister obrambe Andre Philip je izjavil, da je francoska vlada odločila omejiti dolarski uvoz na najbolj potrebne stvari, da se tako izogne ekonomskemu položaju.

Na časnikarski konferenci je Philip izjavil, da je položaj istotako obopen kot v Angliji in da bo prišlo do katastrofe, "če se ne podvzamejo podobne mere, kot jih je podvzela Anglija."

Na vladni seji, ki se je vršile preteklo sredo, je bilo sklenjeno, da se izključi uvoz vseh luksuznih predmetov in da se iz Zedinjenih držav odslje uvaža samo premog, žito, maščoba in olje.

Z novo odredbo bo znižan tuji uvoz gasolina in mašinskih orodja.

Zabava bivših vojakov

Vodstvo slovenske posojilnice St. Clair Savings & Loan Co., 6235 St. Clair Ave., sporoča, da se bo sporazumno z večino bančnimi ustanovami v mestu, uveludo nove poslovne ure. Od petka 19. septembra naprej, bo torej posojilnica odprta od 9:30 zjutraj do 2:30 popoldne in ponedeljek do vključivi četrtek, ob petkih bo odprtva pa od 9:30 zjutraj do 6. zvečer, in ob sobotah bo zaprta ves dan.

Plesna zabava

Krožek št. 7 Progresivnih Slovencov, katerega tvorijo turojeni dekleta, priredi v nedeljo večer plesno veselico v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Zabave ne bo manjkalo za nikogar, glede postrežbe pa so se vila dekleta prav dobro preskrbelata, tako da bo vsakdo zadovoljen. Vadnalovali fantje bodo pa igrali vesele poskočnice, da se bodo parčki urno vrteli.

366

Bender obtožuje Trumana, da izziva umetne mednarodne krize

V Jugoslaviji je osnovano društvo "Združeni narodi"

BEOGRAD, 1. septembra.—Danes se je tu vršil sestanek, na katerem je bilo osnovano društvo "Združeni narodi". Za predsednika društva je bil izvoljen Vladimir Simčić, predsednik Federalnega sveta parlamenta.

V svojem govoru je Simčić izjavil, da je društvo bilo osnovano, ker so "reakcionarne in uničojoče sile ponovno dvignile glave."

Na sestanku je govoril tudi uradnik neodvisnega dnevnika "Politika" in predsednik odbora za umetnost in kulturo dr. Vladimir Ribnikar, ki je med ostalim rekel, da so zapadne sile sprožile "premišljeno kriminalno kampanjo, da uničijo principe Ustavne listine Združenih narodov."

Lie se strinja z Marshallovim načrtom za obnovo Evrope in prepričan je, da Zedinjene države morajo še nadalje pomagati svetu. Vsaka drugačna politika bi imela po njegovem mnenju katastrofalne posledice.

Ribnikar, ki je odrejen za jugoslovanskega delegata pri Združenih narodih, je nadalje rekel, da je potrebno "voditi odločno borbo proti tistim reakcionarnim silam, ki javno in brezobjечно podzigajo na novo vojno."

V odboru organizacije se nahaja med ostalim tudi dr. Andrija Štampar, sloviti delavec na polju javnega zdravja in Anton Augustinčič, kipar mednarodnega slovesa.

Rojak toži znanega baseball športnika

Tožbo za \$25,000 odškodnine proti Joe Gordonu, drugemu "baseballu" pri profesionalnem baseball klubu "Indians," je vložil včeraj mladi rojak Edward Gabrenja iz 91 E. 197 St. v Euclidu. Gabrenja, ki je 23 let star, pravi, da ga je Gordon v nedeljo zvečer na domu njegovega strica na Lakeport Rd. dejansko napadel, mu zbil in zob in omajdal dva, ker mu ni hotel pokazati izkaznice za avtovožnjo.

Kakor pripoveduje Gabrenja, je športnika očividno ujezilo, ker ga je tekom vožnje na Lake Shore bullevardu z avtomobilom prehitel, nakar da mu je sledil na dom strica in ga tam napadel. Slednji je pred napadom Gabrenju pokazal znak zasebnega policijskega društva "Fraternal Order of Police," ampak Gabrenja mu izkaznice ni hotel pokazati, ker je smatral, da more to zahtevati le policaj.

V stadio, kjer so snoči igrali "Indians," ni Gordon glede vložene tožbe hotel podati nobene izjave.

V NEMČLIJ SE VRŠI OBRAVNJAVA PROTI JUDOM

HANNOVER, 4. septembra—Ameriški rdeči križ bi rad zvezlo za naslove Jova in Steve Madjarac, ki sta nekoč živelia nekje v Pennsylvaniji. Zanj povprašuje Djuro Madjarac iz Hajtič, Glini na Hrvatskem. Ako samo to citata ali pa če je komu znan nujni naslov, naj se sporoči na omenjeni urad na 1227 Prospect Ave., Cleveland 15, O., tel.: Superior 1800, Extension

Obravnava se vodi v tajnosti, ker se angleški uradniki bojijo, da bi se bile tuje države dejansko s polenom nagnane, da ga sprejmejo v baš taki obliki kot vztraja državni oddelek, "je poudaril Bender.

Zahteva, da kongres preišče delovanje "Trumanove doktrine"

WASHINGTON, 4. septembra—Kongresnik George H. Bender iz Clevelandca je danes proti predsedniku Trumanu naperil obtožbo, da premišljeno ustvarja sintetične (umetne) mednarodne krize, ker želi ustvariti položaj, v katerem bodo njegovi pristaši pri volitvah prihodnje leta mogli argumentirati, da bi bilo nevarno za Ameriko, če bi se v takšnem položaju spremnjalo vodstvo vlade.

Kongresnik Bender, ki je eden

izmed redkih republikancev, ki dosledno napada Trumanovo zunanjino politiko, je izjavil:

"Sedajo zunanjio politiko predsednika Trumana si morem razlagati samo na en način. Njen cilj je zgolj političen—prehajati iz ene mednarodne krize v drugo, z namenom, da samega sebe postavi na stališče kot vodja, katerega bi narod ne smel zapustiti, ker se dežela za vse praktične svrhe nahaja v vojnem stanju."

Zahteva, da se izvrši preiskava obec doktrin

Bender je izjavil, da je zahvalil na predsedniku kongresnega odbora za določanje izdatkov John Taberju, da se podvzame temeljna preiskava "Trumanove doktrine" in "Truman-Marshallove doktrine," kot je označil "Marshallov načrt."

Več kongresnih odborov je že pričelo vršiti preiskavo v zvezi z Marshalllovim načrtom za obnovo Evrope in programom, katerega cilj je, da v Grčiji in Turčiji "pobija komunistično nevarnost."

Bender je izjavil, da je zahvalil na predsedniku kongresnega odbora za določanje izdatkov John Taberju, v katerem je med ostalim rekel:

"Prepričan sem, da bi se v interesu miru in ekonomične vlade moral v bližnji bodočnosti obrzdati brezobzirna politika zunanjih izdatkov Trumane administracije.

"Potrebno pa bi tudi bilo, da se zavrije splošno Trumanovo politiko militarizma in obsežnih vojaških izdatkov in da se mednarodne ekonomiske obljube omejijo na resnično trgovinske kredite za ameriško blago."

Zedinjene države se vmešale v izberbo grškega premierja

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by

THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE
HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town: (Po raznemu v Cleveland in po posti izven mesta):	\$7.00
For One Year—(Za celo leto)	4.00
For 3 Months—(Za 3 meseca)	2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico: (Po posti v Cleveland, Kanadi in Mehiki):	\$8.00
For One Year—(Za celo leto)	4.50
For 3 Months—(Za 3 meseca)	2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries: (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):	\$9.00
For Half Year—(Za pol leta)	5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.	104
---	-----

HOOVER JE RAZKRIL SVOJE MISLI

Bivši predsednik Zedinjenih držav Herbert Hoover je razkril svoje misli glede pretekle vojne in odnošajev s Sovjetsko zvezo v pogovorih, ki jih je imel s časnikarjem Sidney Shalettom, kateri pogovori so bili obelodanjeni v reviji "The American Magazine."

Hoover je znan mož. Kot bivši predsednik je znan kot "strokovnjak za prosperitet, ki je baš za vogalom . . ." kot politik je znan glede sovražnega stališča napram Sovjetski zvezi, kot "humanist" pa je znan kot "strokovnjak za vprašanje prehrane Nemcev."

V sovraštvu do Sovjetske zveze je Hoover dosleden in neupogljiv. Nič ne more spremeniti njegovega prepričanja, da je za "človečanstvo" slab, da obstoji neka socijalistična država kmetov in delavcev, ki ne priznava sistema "svobodnega podjetništva" in smatra, da se lahko prehrana skozi zgodbino tudi brez Fordov, Rockefellerjev, Hearstov, itd. Nekateri levičarji in tudi liberalci pravijo, da je ob neki priliki Hoover izjavil, da je ambicija njegovega življenja, "da uniči Sovjetsko zvezo."

Že takoj po prvi svetovni vojni si je ta Hoover, kot še dosti manjših pa celo večjih Hooverjev, nalezel bolezen našega novega stoletja socijalnih prerivanj, revolucij in kontrarevolucij, namreč bolezen, ki prihaja do izraza v poizkusih, da se zemeljsko oblo zasuče v čisto napačno smer, kot pa je to narava določila.

Hoover je poskušal po prvi svetovni vojni, kot "strokovnjak za vprašanja prehrane" prispevati svoj delež, da se s kontrarevolucijo prepreči tisto, kar je v Rusiji bilo neizogibno—veliko socijalno revolucijo, ki je zbrisala s površja stari sistem in ustvarila prvo deželo, ki sloni na popolnoma novem ekonomskem ustroju. Kot znano, takrat vsi ti naporji niso pomagali . . . Od takrat je življenje za takšne Hooverje postalo v pravem pomenu besede "pasje." Nimajo več miru in po solzni dolini se pomikajo tako žalostno, kot povorka pogrebcev v deževnem vremenu.

Ta Hoover je torej izjavil, da smatra, da je bilo nepotrebno za Zedinjene države, da so se vmešale v drugo svetovno vojno. "Moja teorija je, da bi mi lahko položili naš meč na mizo, če bi ostali izven konflikta, in z našimi nedotaknjenimi ekonomskimi viri, bi lahko ustvarili dostojni mir, ko bi prišel čas, da se mir ustvari," je rekel Hoover.

Theoretik Hoover ni s tem povedal nič, kar že ne bi bilo znano. Ta teorija je bolj natančno pojasnjena s politično filozofijo, ki jo vsebuje sledeča Hooverjeva izjava:

"Nikoli nisem verjel, da je Anglija bila v resni nevarnosti, da bi mogla biti poražena. Ko je Nemčija napadla Rusijo je s tem omogočila Angliji, da bi zmagala. In mi ne bi nikoli bili napadeni, da nismo izzivali vojno z Japonsko."

Treba je razumeti notranje muke Hooverja, ko je prišel do seznanja, da od teh znanih teorij ni nobenega praktičnega kruha. Dosti takšnih "teoretikov" (med njimi mnogre tudi A. D.) je smatralo, da se bosta v medsebojni vojni Sovjetska zveza in Nemčija uničili. Ko bi to tega prišlo potem bi bil tisti čas, da se položi meč pri mirovnih pogajanjih "na mizo." Mogoče bi bilo potrebno v slučaju neutralnosti Zedinjenih držav, da se podpre tudi Hitlerja. Kdo vraga ve?

Hooverianizem je sedaj precej razširjen v Zedinjenih državah. Vsa sreča je, da takrat ko je bil tu med nami pok. predsednik Roosevelt, takšni teoretičarji niso mogli do besede. Kajti če bi bili, tedaj je več kot sigurno, da bi Hooverji še vedno čakali, "da pride pravi čas" za polaganje "meča na mizo." Prav gotovo je, da takšni Hooverji ne bi želeli za voljo "teorije" provocirati Japonsko, tudi če bi se po Pearl Harborju zgodil kakšen San Francisco.

Pri koncu je Hoover pristavljal par propagandnih kritičarjev proti Sovjetski zvezi, kar je končno razumljivo. Tisti, ki so ljuto prevarani v svojih teorijah, nimajo nobenega drugega načina, s katerim bi bili duška svojim čutom. Razgrajajo in vprijejo, pojasnjujejo in debatirajo . . . Medtem pa se zemeljska obla obrača naprej v isti smeri in pogrebci so se bolj žalostno priognili svoje glave.

GOSPODARSKI PREGLED SLOVENIJE

Slovenija je pretežno gorata dežela. V Sloveniji sega centralni alpski pas, ki ga pokrivajo kristalni skriljevci, v območje Pohorja in Maribora. Tu prevladuje granit in tonalit, ki sta dva odljiva gradbena kamna. Sledi Dravska gorska skupina, ki obsega planine od Dravi in Karavane. Nato imamo Južnoapneniške Alpe, kamor spadajo Kamniške in Julijske Alpe. V prehodu iz Alpskega sistema v Panonsko nižino imamo Predalpsko hribovje ter Kras. V tem prehodu imamo tudi ravnine in kotline, ki so važne za slovensko poljedelstvo, kajti le razninski svet je najbolj primeren za razvoj kmetijstva. K temu pristavamo Mursko polje, Dravsko polje, Celjsko kotlino, Ljubljansko kotlino in Krško polje ter več manjših dolin in dolinic; Krška planota je s poljedelskega vidika negativna.

Oglejmo si kakšna prst ali zemlja pokriva Slovenijo. V vsej Sloveniji prevladuje tako imenovani podzol, ki obsegata Slovenske gorice, Goričko in Prekmurje, del Dravskega polja, Celjsko in Krško kotlino ter del Dolenjskega gričevja. Alpske predelne po pokriva alpska črna prst. Ljubljanska, Celjska in Krška kotlina, kakov tudi Dravsko polje in Prekmurje so aluvialnega izvora, to se pravi, vso to plodno zamijo so prinesle reke v tisočletjih.

Podnebje ali klima Slovenije ni enotna, ker Slovenija sega ob Tržaškem zalivu na morje, na severozapadu v Alpe, a na severovzhodu v Panonsko nižino. Na podnebje Slovenije vpliva topota, padavine in relief pokrajine. Ker je Slovenija na prehodu Alp, ima večinoma subalpsko podnebje. Ob Tržaškem zalivu prevladuje mediteransko, v srednji Sloveniji subalpsko ali planinsko, na vzhodu pa panonsko ali kontinentalno.

S tem v zvezi so tudi padavine. Alpski predeli Slovenije imajo 1800 do 3,000 mm padavin na leto, medtem ko imajo predeli ob Tržaškem zalivu in na severovzhodu mnogo manj padavin.

Ko smo si ogledali tla in padavine ter ugotovili podnebje, lahko preidemo h kmetijskim pridelkom Slovenije. V Jugoslaviji je 50% površine obdelane, gozda je 33 odst., a 8% je nerodovitne zemlje. (V Sloveniji sta le 2% neobdelane zemlje.)

Slovenija ni na prvem mestu z orno zemljo, toda v pridelovanju vseh kultur, v kolikor uspevajo v njenem območju, prednjači v sorazmerju z njeno površino pred ostalimi deželami Jugoslavije. Največ travnikov ima Slovenija, na kar vpliva severna površina, podnebje in tudi navada, kajti v Sloveniji se obdeluje zemlja bolj intenzivno kot drugod v Jugoslaviji. Jugoslavija ima v kmetijstvu zapuščenega 77%, vsega prebivalstva, Slovenija pa 60%.

Kaj vse prideluje Slovenija? Ob morju in na Goriškem južno sadje in zelenjavo, še precej sadja na Štajerskem. Skoro polnotno krije domačo potrebo z vinom, ki ga pridelava na Primorskem, Štajerskem in na Dolenjskem. Živinoreja, posebno slovenska govedoreja, je Jugoslavija na prvem mestu, zato tudi prideluje največ krmilnih rastlin. Planinski pašniki in travniki dajejo odlični krmni, zato je planinarstvo v Sloveniji zelo razvito. Perutinarstvo cvete posebno v Prekmurju in na Štajerskem, od koder so pred vojno izvajali veliko kolicino jajc in perutnine.

Industrijske rastline so v Sloveniji bolj malo zastopane. Razstavlja hmelja, ki zavzame prvo mesto v Jugoslaviji, sejejo nekaj lanu in konoplje v Prekmurju. Na Štajerskem in v Prekmurju pridelujejo tudi dovolj bučnega olja, toda le za domačo uporabo. Slovenija prideluje krompirja (Bloska planota) celo za izvoz. Tudi fižola več kot za domačo uporabo. Od žitaric prideluje največ pšenice, nato riži, koruze, ječmena, prosi in ajde. Slovensko čebelarstvo je na najvišji stopnji v Jugoslaviji. Medu in voska pa ne izvaja. V Jugoslaviji pride na 100 ha orne zemlje povprečno 147 prebivalcev, v Sloveniji 224 prebivalcev, v Dalmaciji pa 300. Medtem pa je bilo na 100 ha obdelane zemlje, ki mora preživljati obdelovalce pred vojno v Jugoslaviji 77 prebivalcev, na Danskem 32, na Nizozemskem 26, v Nemčiji 46, v Angliji pa 7.

Gospodarstvo je bilo pred vojno na najbolj razširjena industrija v Jugoslaviji, ki je zaposljala 87,000 ljudi. Izvajala je se vse le polfabrikate. V Evropi zavzema Jugoslavija v gozdni površini druga mesto (prvo Finska). 44.9% površine Slovenije je pokrite z gozdom. Prevladuje visoki gozd. V Jugoslaviji ima najmanj gozdova Srbija, a največ Bosna in Hercegovina. Jugoslavija so posekali pred vojno približno 20 milijonov m³ lesa na leto.

Mimogrede moram omeniti, da so Italijani za časa njihove okupacije prizadeli ogromno škodo našemu gozdu in sadjarstvu, toliko v Sloveniji, kolikor v drugih predelih Jugoslavije. Italijani so uničili v Jugoslaviji 10 milijonov sadnih dreves in ob vseh cestah in železniških progah so posekali na desno in leve 100 metrov širok pas. Pojavljena škoda dosega več milijard lir.

Rudno bogastvo Slovenije je še precej veliko. Pod svojo zemeljsko skorjo ima različne dragocene rude. Nekatere so izkopavali že starci Rimljani, nekatere zavzemajo vodilno mesto v jugoslovanskem ruderstvu. Med te spada predvsem rjavi premog iz premogovnikov v Trbovljah, Hrastniku in Zagorju ter Mežiški rudnik svinca in cinka. Slovenski rudniki imajo v manjši količini železo, srebro, baker, mangan, antimon, boksit, zlato, živo srebro v Idriji, ki je po količini drugo v Evropi (prvo v Španiji).

Slovenija je znana po svojih mineralnih vodah, kakor so Ročaška slatina, Petanjska in druge. V industriji pa zavzema Slovenija prvo mesto v Jugoslaviji in zaposluje 22% vseh prebivalcev, medtem ko cela Jugoslavija le 10.8% prebivalstva v industriji in obrti.

Slovenija je bogata tudi na bremetu premoga ali vodni sili, ker ima alpski in predalpski potok, dolzico. Dovolj je, da poskusimo odkrhniti košček te solzice, pa se že razsuje v drobno pršino. Tako netrpežno je prehitno ohljeno steklo.

Zato držijo steklo dolgo v posebni peči, da se prav počasi hlađi.

Nekatere steklene izdelke, na primer čaše in vase, potem še brusijo. Po brušenju morajo te hrapave in motne ploskve lepo ogladiti; gladijo in likajo jih s smirkom ali kakim drugim prškom, da se nazadnje vsi svezijo.

Včasih pa, namesto da bi v začetku pihali in puhal, potem pa brusili in gladi, postopajo bolj preprosto. Predmete odlivajo kakor odlivajo reči iz litiga železa. Če pa je steklo lahko topljivo in se lahko meča pri razgravanju, potem izdelke iz nje je dober kup.

Stekla za ogledala tudi ne pihajo več; ga odlivajo. Izdelujejo velike in debelne plošče, ki jih potem zbrusijo in zgladijo.

Stekleni predmeti se še tudi drugače razlikujejo kakor po sami izdelavi; steklo in steklo namreč ni vseeno.

Tako delači zeleno steklenice iz navadnega žoltega peska, sode in krede. V navadnem pesku je mnogo praženj, ki mu tudi daje rumeno barvo. Pri topiljenju v steklarni se rumena baryta spremeni v zeleno, in zelenasti odtenek je potem vedno znak, da je v steklu železo.

In industrijske rastline so v Sloveniji bolj malo zastopane. Razstavlja hmelja, ki zavzame prvo mesto v Jugoslaviji, sejejo nekaj lanu in konoplje v Prekmurju. Na Štajerskem in v Prekmurju pridelujejo tudi dovolj bučnega olja, toda le za domačo uporabo. Slovenija prideluje krompirja (Bloska planota) celo za izvoz. Tudi fižola več kot za domačo uporabo. Od žitaric prideluje največ pšenice, nato riži, koruze, ječmena, prosi in ajde. Slovensko čebelarstvo je na najvišji stopnji v Jugoslaviji. Medu in voska pa ne izvaja. V Jugoslaviji pride na 100 ha orne zemlje povprečno 147 prebivalcev, v Sloveniji 224 prebivalcev, v Dalmaciji pa 300. Medtem pa je bilo na 100 ha obdelane zemlje, ki mora preživljati obdelovalce pred vojno v Jugoslaviji 77 prebivalcev, na Danskem 32, na Nizozemskem 26, v Nemčiji 46, v Angliji pa 7.

Gospodarstvo je bilo pred vojno na najbolj razširjena industrija v Jugoslaviji, ki je zaposljala 87,000 ljudi. Izvajala je se vse le polfabrikate. V Evropi zavzema Jugoslavija v gozdni površini druga mesto (prvo Finska). 44.9% površine Slovenije je pokrite z gozdom. Prevladuje visoki gozd. V Jugoslaviji ima najmanj gozdova Srbija, a največ Bosna in Hercegovina. Jugoslavija so posekali pred vojno približno 20 milijonov m³ lesa na leto.

Mimogrede moram omeniti, da so Italijani za časa njihove okupacije prizadeli ogromno škodo našemu gozdu in sadjarstvu, toliko v Sloveniji, kolikor v drugih predelih Jugoslavije. Italijani so uničili v Jugoslaviji 10 milijonov sadnih dreves in ob vseh cestah in železniških progah so posekali na desno in leve 100 metrov širok pas. Pojavljena škoda dosega več milijard lir.

Gospodarstvo je bilo pred vojno na najbolj razširjena industrija v Jugoslaviji, ki je zaposljala 87,000 ljudi. Izvajala je se vse le polfabrikate. V Evropi zavzema Jugoslavija v gozdni površini druga mesto (prvo Finska). 44.9% površine Slovenije je pokrite z gozdom. Prevladuje visoki gozd. V Jugoslaviji ima najmanj gozdova Srbija, a največ Bosna in Hercegovina. Jugoslavija so posekali pred vojno približno 20 milijonov m³ lesa na leto.

Mimogrede moram omeniti, da so Italijani za časa njihove okupacije prizadeli ogromno škodo našemu gozdu in sadjarstvu, toliko v Sloveniji, kolikor v drugih predelih Jugoslavije. Italijani so uničili v Jugoslaviji 10 milijonov sadnih dreves in ob vseh cestah in železniških progah so posekali na desno in leve 100 metrov širok pas. Pojavljena škoda dosega več milijard lir.

Gospodarstvo je bilo pred vojno na najbolj razširjena industrija v Jugoslaviji, ki je zaposljala 87,000 ljudi. Izvajala je se vse le polfabrikate. V Evropi zavzema Jugoslavija v gozdni površini druga mesto (prvo Finska). 44.9% površine Slovenije je pokrite z gozdom. Prevladuje visoki gozd. V Jugoslaviji ima najmanj gozdova Srbija, a največ Bosna in Hercegovina. Jugoslavija so posekali pred vojno približno 20 milijonov m³ lesa na leto.

Mimogrede moram omeniti, da so Italijani za časa njihove okupacije prizadeli ogromno škodo našemu gozdu in sadjarstvu, toliko v Sloveniji, kolikor v drugih predelih Jugoslavije. Italijani so uničili v Jugoslaviji 10 milijonov sadnih dreves in ob vseh cestah in železniških progah so posekali na desno in leve 100 metrov širok pas. Pojavljena škoda dosega več milijard lir.

Gospodarstvo je bilo pred vojno na najbolj razširjena industrija v Jugoslaviji, ki je zaposljala 87,000 ljudi. Izvajala je se vse le polfabrikate. V Evropi zavzema Jugoslavija v gozdni površini druga mesto (prvo Finska). 44.9% površine Slovenije je pokrite z gozdom. Prevladuje visoki gozd. V Jugoslaviji ima najmanj gozdova Srbija, a največ Bosna in Hercegovina. Jugoslavija so posekali pred

Razne zanimivosti

Jelovnik primitivnih ljudstev

Naravoslovec Bristov, ki se je dalj časa v znanstveni misiji mudil v Indokini, poroča o svojih opazovanjih med primitivnimi plemenami v Laosu in Siamu. Domačini jedo vsakovrstne hröšče, kobilice, pajke, gosenice in razno drugo golazen. Bristovu se je poglavom posrečilo premagati nam civiliziranim ljudem privzgojeni odpor do take vrste hrane in ko se je navadil nanjo, mu je prav izvrstno teknila. Domačini mrčesa ne jedo kakršen je, marveč pripravlja jo iz njega vsakovrstna mrzla in topla jedila. S čisto objektivnih vidikov taki hrani tudi ni kaj oporekati. Dočim n. pr. vsebujejo ribe povprečno 20 odstotkov beljakovin, je vsebujejo pajki, ki jih jedo na Laosi 63 odstotkov, in mimo tega v izredno lahko prebavljivi obliki.

Prva reklama

Dolga je pot od prvega poskusa trgovske reklame, ki so ga nedavno odkrili v Egiptu, do sodobne reklame, ki uporablja morež električne luči, zapošljuje umetno obrt in celo letala, da ji s plini pišejo po nebeskem svodu. Vendar pa je med tem razvojnima fazama komaj dobrih dva tisoč let. Egipčanska najdraža dokazuje, da je starevški šef reklame imel veliki smisel za udarno in učinkovito hvalo svojega podjetja, čeprav je imel ná razpolago le zelo nedostatna sredstva.

Prva reklamska deska sveta je nastala v tretjem stoletju pred našim štetjem. Podjetni razlagalec sanj je prišel na srečno misel, da je občinstvu tudi pismeno oznanil svojo obrt, ker sta mu po večnem kričanju gotovo pošla sapa in glas. Pomagal si je z naslednjim napisom: "Tvoje sanje, cenjeni sdrožljivan, razlagam po pravilih bogov. Srčna bodočnost! Modrec s Krete razloži vse!" Sodobna reklama je v svojem bistvu kratka in jednata. Že v prvih besedah mora povedati glavno. Kakor vidimo, je modrec s Krete poznal to zahtevo učinkovite reklame.

Požrešnost ptic

V vsakdanji govorici dostikrat rabimo izraze: lačen ko volk, požrešen kakor krokodil in primerjamo ljudi še z drugimi velikimi živalmi dobrega apetita, za marsikaterega pa tudi pravimo, da sreča malo kakor ptiček. Vse te primerjave so napačne. Drobne ptice pevke, ki se nam vidijo skoraj eterična bitja, so v resnicu silno požrešne živalce, če vzporedimo množino hrane, ki jo pospravijo nadan, z njih telesno težo. Vsa hrana taščice v 24 urah odgovarja 15 cm dolgi glisti deževniku. Če bi hotel človek pojesti na dan sorazmerno toliko kakor taščica, potem bi moral pospraviti v 24 urah 20 m dolgo, srednje debelo salamo. Še požrešnejši je drozeg, ki lahko naenkrat pojde precej velikega polza. Človek, ki bi se hotel meriti z njim, bi moral n. pr. sa-

mo pri obedu pojesti 25 funtov govedine. Če bi bil potlej še zmožen lepo zapeti kakor drozeg, je seveda drugo vprašanje.

Kako se orientirajo primitivna ljudstva?

J. H. King navaja zanimive podrobnosti o orientacijskem čutu pri Beduincih Libijski puščave. Opazoval je med njimi poedince, ki imajo ta čut razvit v izredni meri. Takšne osebe so lahko z bajno točnostjo pokazale smer proti kaščnemu oddaljenemu taborišču, ki ga že leta in leta niso obiskale, ugotovljave so, da pravec magnetne igle ne leži natančno v severnojužni smeri in so vedele celo, za malenkostno razliko zvezde Severnice od te smeri. Ta skrivnostni čut se uveljavlja najugodnejne v prosti, popoloma ravni puščavi, v bližini človeških bivališč pa odpove. Z vidom nima vsekakor nobenega opravka, kajti ponoči se ljudje z naravnim orientacijskim čutom uravnavajo prav tako zanesljivo kakor podnevi. Zelo čudno je, da jim ta čut včasi za nekoliko ur popolnoma odpove. Vzroki za to so verjetno meteorološke narave, v čemer bi morda našli tudi razlagu za to, doslej povsem nepojasnjene pojave.

Cebuljedeči

Kakov daleč nazaj pomni zgodovina, zmerom so južnjaki zelo čisali čebulo. Egipčani, Židje, Kitajci in Perzijci so jedli čebulo najrašči sirovo in jim je bila v tej obliki — lahko rečemo — nekakšna narodna jed. Pri Grkih je veljala čebula za delikateso. V Iljadi poje Homer o čebuli, ki mami k pijači, ker so jo takrat zmerom dajali gostom. Čim bolj je pa kultura rastla, tem bolj je ugled čebule padal. Poslej se ni užival več sirova, ampak le še kot začimbeni drugi jedi. Že pri Grkih in Rimljanih je bila v poslednjem dobi med najboljšimi ljudmi čebula na slabem glasu. Duh po čebuli in česnu je izdal rajo, in tako je ostalo vse do današnjih dni, dasi spada čebula — objektivno gledamo — med najbolj zdrava hraniila.

Kdo je izumil tiskarstvo?

Ob nekem prepiru so se nedavno spopadli strokovnjaki v tem vprašanju. Iz njihovega

učenega pričkanja se je pokazalo, da se izumiteljski naslov ne more z mirno dušo podeliti Guttenbergu. Temu so namreč nasproti postavili tekmece, kaščna sta Bruža J. Brito in C. Mansion. Vsi trije so živelii v isti dobi in knjige, ki se njim prispisujejo, so bile tiskane leta 1446. Klevetniki in pristaši vsega njih navajajo krepka dejstva za dokaz svojih trditev, vendar nobeden ni popolnoma prepričljiv. V vsakem primeru ostaja še nekaj dvoma. Bo li do 500 letnice tiska kdo stvar na čisto dognal? Ali pa naj si mislimo z modrijanom, da je lahko več oseb, ob istem času prišlo na isto misel? To se dogaja še dandanašnji.

Zelego dražje od zlata

Nekako 250 let že poznajo kulturna ljudstva želego in prav verjetno, da je bila zgodovinska bakrena ali bronasta doba, hkrati tudi želegna doba, le da se železni izdelki iz tistih časov niso ohranili, ker je želego neprimerno bolj podvrženo razpadu nego zlato, srebro ali baker. Današnja tehnika umesicer želego mnogo bolje varovali kakor nekoč, ali včas te mu nenehoma razpada zaradi korozije (po domače pravimo zaradi rje), tako da se mora vse želego, kar ga imamo, pri današnjih prilikah najmanj vsto letih zamenjati z novim. Iz starih časov so se ohranili le redki železni izdelki, narejeni iz nerjavčega meteorskega želega, ki vsebuje mnogo niklja. Tako želego je bilo včas dragocenejše od zlata. Šele v najnovijem času umemo izdelovati žehtna želega in jekla, ki ne rjava in jih ne načenjajo jedke tvarine ter so v tem pogledu celo boljša od meteornega želega, ne glede na neprimerno nižjo ceno. Današnje želego in jeklo je dražje od zlata samo v obliki preciznih izdelkov. Tako

Da— odrabljene maščobe so še vedno potrebne

pravi
CLEMENTINE PADDLEFORD,
urednica prehrane pri "This Week"

**BEFORE
YOU BORROW
TO BUY A HOME
GET OUR
LOW RATES AND
HELPFUL TERMS**

Tukaj je odgovor onim ženskam, ki ugibujejo, če je še potrebno hraniti odrabljene maščobe! Poljedelski tajnik Clinton P. Anderson pravi: "Še vedno je potrebno hraniti vsak funt maščob, ker je situacija splošnih zaog maščob zdaj le male boljša kot je bila pred letom, dni." Videte, za izdelavo mnogih stvari, ki jih potrebujemo, so potrebne industrijalne maščobe ali rjihovi produkti, a v splošnem še vedno primanjkuje v svetu maščob za vse potrebe. Torej vsak funt, ki ga moremo moj ameriške ženske prihraniti, bo zaledel. Prosim... nadaljujte s tem dobrim delom, dokler dodobra ne premagamo te situacijo.

**ODDAJAJTE
ODRABLJENE
MAŠČOBE**

American Fat Salvage Committee, Inc.

NAZNANO!

Cenjenemu občinstvu naznajamo,
da serviramo najboljša
VINA, PIVO in ŽGANJE

VSAK PETEK SE SERVIRA RIBJO PEČENKO,
VSAKI DAN PA DOBITE OKUSEN PRIGRIZEK
Se priporočamo za naklonjenost.

Neighborhood Cafe

JOHN CZUBO, lastnik

10902 Revere Ave.

DI-9685

ENAKOPRAVNOST

V Indiji še vedno teče kri...

NEW DELHI, 2. septembra — Nemiri so zopet izbruhnili v oddaljenih krajih dominionov Pakistana in Indije.

Voditelji, ki so se priključili Pakistanu pred nekaj več kot dva tedna, so priznali, da niso pričakovali, da se bo zgodilo to, kar se danes dogaja v Indiji.

V Kalkutti, kjer so se objemali muslimani in hindusi ob pričakovanju proslave neodvisnosti, Mohandas K. Gandhi že dva dni nič ne je. Obljubil je, da ne bo užil nobene hrane, dokler se "razum ne vrne v Kalkuto."

Iz Amritsara, ki je sveto mestno soko v Punjabu, poročajo, da so iz Pakistana vdrl grupe muslimanov, ki so začgale in uničile obmejne vasi in ubile 200 do 300 hindujcev in siktov.

V Bombaju je uvedena policijska ura, dočim oblasti v provinci Delhi premeščajo muslimane v bolj varna mesta.

GRKA VLADA UVEDLA CENZURO TISKA

ATENE, 2. septembra — Grška monarhistična vlada Konstantina Calderisa je danes ukinila člen 14 grške ustave, ki se nanaša na svoboščino tiska.

VODITELJI C. I. O. BODO RAZMOTRIVALI STALISCE

PITTSTURGH, Pa. 4. sept. — Danes so se tu sestali vodilni uradniki CIO, ki bodo sklepali, ali naj se unije pokorijo novi Taft-Hartleyevi postavi in s tem postanejo deležni posredovanja vladnega delavskega odbora v sporih z delodajalcem, ali pa naj postavo enostavno ignorirajo in čakajo, da vidijo, kakšne bodo posledice.

V blag spomin
prve obletnice smrti predrage matere in stare matere

ANNA KOVACIĆ
ki je svoje mile oči za vedno
zatisnila dne 6. septembra
1946 leta.

Hladna Te zemlja že leta dni
mirno in sladko v grobu zdaj
spis, konec je zdaj Tvojih muk in
trpljenja, a nas si kapustila žalostne.

Oh, grenko je spoznanje to,
mi tega se zavedamo,
da smrt je kruta, brez srca,
kar vzame, več nazaj ne da.

Počivaj v miru, nam nepozabna,
spomin na Te bomo ohranili
dokler tudi mi ne pridemo za
Teboj in se skupno združimo nad
zvezdami!

ZALUJOČI OSTALI:
FRANK IN STANLEY, sinova
ANNA, poročena SKORICH, in
JUSTINE, poročena SABOT,
hčeri
ANNA in MARY, sinahi
6 vnukov in več drugih
sorodnikov

Cleveland, O., dne 5. sept. 1947.

**1938 G. M. C.
1½ TONSKI STAKE**
DAJTE PONUDBO; VSAKO PRI-
MERNO CENO SE UPORSTVA.
W. 25th-Franklin Auto
1600 W. 25 St.
SU 4545
PRIDITE K
ROAMER TRAILER MART
3535 W. 140 St.
9 - 9 zv. — CL 5005

Iskalci stanovanj
Mi imamo največjo izber trailerjev za domove: nove in rabljene v mestu: \$500 do \$7,000; laiki pogoji; nekateri z stražnjičem in "shower." Našim kupcem damo prostor na razpolago za trailer. Če gledate za dober nakup,

Farm, obsegajoča 65 akrov; dobra poslopja, tekoča voda; 3 krave, 2 konji, vse farmsko orodje; živila in traktor. Zamenjaj se za moderno hišo za 2 družini, v prijazni naseljini.

John Knific
Blizu Chardon, O.

IV 7540 — KE 0288

Ukaz glede suspendiranja je bil obelodanjen po seji, na katere se je odločilo, da se uvede vojaško cenzuro pod pretvezo, da je potrebno preprečiti "objavljanje informacij, ali pa izjav," ki škodujejo deželi.

Praktičen mož

Otroci so navajeni na darila, zato tudi na Veliko noč ne sme manjkati piruhov. Gašper je pamet mož in zato kupi za ženo konserve, ki jih ima na takoj rad, za otroke gramofon, ki si ga je že dolgo časa želel, za služkinjo pa svileno perilo. Gašper je vsestransko praktičen mož...

E. 81 St., severno od Euclida, za 2 družine; kombinacijski fornez, garaže, \$10,500.
7601 Lexington Ave., 16 sob, 3 kopalnice; 8 garaž, parna gorkota; v prvovrstnem stanju, \$12,000.
Sagamore Ave., 11 sob, stoker fornez, garaže, \$10,500.

GEORGE A. PHILLIPS
1988 E. 79 St. EX 1882

6 VELIKIH SOB

3 klozet, ognjišče; dobro planirana lota; bližu šol in cerkva. Poklicite

DI 5516

3 STANOVANJA PO 3 SOBE

prosti vhodi; dober fornez, dve garaži, bližu šol in transportacije.

ME 6395

AUBURN CORNERS
8 akrov, 3 leta starha hiša s 5 sobami; državna cesta 422; 1/2 milje vzhodno od Auburn Center. Se mora kmalu prodati, \$7,500.

MARY RERICCA
3669 E. 131 St.
SK 7711 WA 7239

AVON LAKE

24 akrov; hiša s 5 sobami; pol milje južno od jezera. Velik hlev in garaža za 3 avte.

K. T. Fish — SH 5893

TRGOVSKI PROSTOR NA VOGALU

S stanovanjem. St. Clair Ave. Letni dohodek \$1500. Poklicite FA 9317

FARMA NAPRODAJ

okrog 80 akrov v Ashtabula okraju: 50 akrov obdelanih, ostalo zgrajeno za pašo s dobro strugo; starha hiša s 7 sobami; elektrika, 2 štednjiki, shramba za orodje, sadno drevje; sprednj del na dveh cestah. Dober nakup na lastnika za \$5,000.

EVEvergreen 4060

Moderna 2-družinska

E. 149 St.; 5 in 5; garaže, nova streha; 2 nova forenze, ognjišče

Razprava pred Okrožnim sodiščem v Ljubljani proti vohunski skupini: Nagode, Snoj, Furlan

Stare je imel nalogu organizirati vohunsko mrežo

Za obtoženim Kumljem je sodišče zaslišalo obtoženega Bogdana Stareta.

Predsednik: "Ali priznate krivdo v smislu obtožbe?"

Obtoženec: "To je specialni del."

Predsednik: "Kolikokrat ste bili na sestankih?"

Obtoženec: "Domnevam, da kakšni dvajsetkrat."

Predsednik: "Kakšno nalogu ste vi prevzeli?"

Obtoženec: "Jaz sem prevzel nekako v jeseni leta 1945 nalog, da bom organiziral mrežo zaupnikov za politično delo."

Predsednik: "Kdo vam je dal nalogu?"

Obtoženec: "To je bilo sklenjeno na sestanku pri dr. Nagodetu, kjer je bil navzoč tudi profesor Hribar."

Predsednik: "Kaj ste vi potem storili v okviru te mreže?"

Obtoženec: "V okviru te mreže sem poizkušal dobiti zaupnika."

Predsednik: "Koga ste dobili v Ljubljani za zaupnika?"

Obtoženec: "Prav za politično delo sem imel carinskega uradnika Zorana Raiča."

Predsednik: "Kakšno nalogu so imeli ti zaupniki?"

Obtoženec: "Ti zaupniki so imeli nalogu poročati o dogajanjih, nerdenostih itd."

Predsednik: "In kam ste to poročali?"

Obtoženec: "Dogovorjeno je bilo, da bi to poročal profesor Hribar."

Predsednik: "Ste to storili?"

Obtoženec: "To sem poročal tudi dr. Nagodetu."

Predsednik: "Obtoženi Stare, povejte, ali ste bili vi član 'Stare pravde'?"

Obtoženec: "Da."

Predsednik: "Kakšno funkcijsko ste pa imeli?"

Obtoženec: "Jaz sem vršil tam delo pri strokovnih referatih."

Predsednik: "In kaj ste delali?"

Obtoženec: "Delal sem na osnutku strokovne organizacije."

Predsednik: "Ste vršili kakšno obveščevalno službo za Stare pravdo?"

Obtoženec: "Morda, da mi je kapitan vojnega broda Mirko Bleiweis nekoč sporočil nekaj o nekih trojkah, da je Vrhovna komanda, oziroma glavno povojstvo dalo nalog, da se organizira trojke."

Predsednik: "Ali ste pridobili člane za Staro pravdo?"

Obtoženec: "Skušal sem v nekaterih primerih, pa mii ni uspelo in sem dobil v stvari tudi očitki od dr. Nagodeta, da nimam nobenih uspehov."

Predsednik: "Koliko se cutite kritega v smislu obtožbe glede Nagodetove skupine?"

Obtoženec: "Da, po osvoboditi."

Tožilec: "Obtoženi Stare, naštete imena vaših zaupnikov."

Obtoženec (Premislja): "Prva je bila menda Marija Ogrin."

Tožilec: "Kaj je ona?"

Obtoženec: "Ona je bila pri ministrstvu za narodno zdravje."

Tožilec: "Naslednji?"

Obtoženec: "Naslednji je bil Zorko iz Šmarjet."

Tožilec: "Naslednji?"

Obtoženec (po daljšem premisljevanju): "Morda Alojzij Pavlin."

Tožilec: "Pavlin, kdo še?"

Obtoženec: "Zoran Raič."

Tožilec: "Raič."

Obtoženec: "Potem..."

Tožilec: "Poznate Antona Bernika, Ivana Martinca?"

Obtoženec: "Da."

Tožilec: "Ali ste vi svojim zaupnikom dejali, da lahko odkrito govorijo, kar ste jim naročili,

ali ste jim zabičavali absolutno takost? Kaj ste vi povedali Mariji Ogrin? Ste ji naročili, da je to tajna stvar?"

Obtoženec: "Tega se ne spominjam zaradi tega, ker sem bil pod sugestijo inženirja Škrlača."

Tožilec: "Torej, komu ste vi od teh svojih ljudi naročili, da mora v strogi konspiraciji obdržati to, da lahko naprej razprede svojo obveščevalno mrežo itd. Komu ste vi to govorili? Kdo od vaših zaupnikov je še imel naprej razpredeno svojo mrežo?"

Obtoženec: "Morda Zoran Raič."

Tožilec: "Kakšno nalogu vam je dal obtoženi Nagode?"

Obtoženec: "Nalogu, da zbiram podatke o dogajanjih, o ne-rednostih itd."

Tožilec: "Komu ste pošiljali ta poročila?"

Obtoženec: "Tovarišu Hribarju."

Tožilec: "Kakšno pa je bilo dajanje poročil? To je bilo točno domenjeno?"

Obtoženec: "Da, točno domenjeno."

Tožilec: "Ustno ali po listkih?"

Obtoženec: "Da."

Tožilec: "Kaj smatrati, kakšen podatek je to, če poročate o stanju gradnje hidrocentralne v Mostah pri Žirovnici. Ali je to politična zadeva?"

Obtoženec: "To je gospodarska zadeva."

Tožilec: "Da, to je gospodarska zadeva, to je špijonska zadeva. Špijonirati za podatki, zbirati podatke in pošiljati podatke naprej, to pri nas imenujemo špijonažo."

Pomožni tožilec: "Obtoženi Stare, kje ste bili vi zaposleni?"

Obtoženec: "Jaz sem zaposlen po osvoboditvi ... po osvoboditvi sem bil kakih deset dni v ministerstvu za narodno zdravje, nato sem bil stavlen na razpoloženje."

Pomožni tožilec: "Nazadnje ste bili pri geodetski upravi?"

Obtoženec: "Ne, pri podjetju za elektrifikacijo."

Pomožni tožilec: "Kakšne posle ste vršili tam?"

Obtoženec: "Posle šefa geodetskega biroja."

Pomožni tožilec: "Kako ste vršili te posle, kakšen je bil vaš delokrog?"

Obtoženec: "Moj delokrog je bil pač ogromen."

Pomožni tožilec: "Ogromen? Kako ste ga vršili?"

Obtoženec: "Jaz? Vestno."

Pomožni tožilec: "Geodetska uprava pa pravi malo drugače.

In Kontrolna komisija tudi. Prečital vam bom, kako ste vi zanašali svoj špijonski in razdaljni duh med ostale uslužbenice, kako ste tam vršili dejansko sabotajo." Cita: "Zaradi velike brezvestnosti je šlo v izgubo najmanj 5,000 delovnih ur geometrov in 2,500 delovnih ur figurantov, ki bi se lahko drugod koristno uporabili. Krivdo za to nosi Bogdan Stare, ki je brezvestno razmeščal moči samo zato, da bi dobil pod svoj vpliv čim večje število kadra, katere mu je na eni strani osigural velike dohodke, na drugi strani pa opustil vsak nadzor, nad delovnim časom. On si je nadzorstvo izrecno pridržal za sebe."

Razprava je bila prekinjena ob 13. uri in se bo nadaljevala v četrtek, zjutraj ob 7. uri.

LJUBLJANA, 1. avgusta — Na četrtkovi razpravi je bil pred Vrhovnim sodiščem Ljudske republike Slovenije kot prvi zaslišan obtoženec Leo Kavčnik, poklicni univerzitetni profesor iz Ljubljane.

Tožilec: "Ali se cutite kritega v smislu obtožbe?"

Obtoženec: "Deloma."

Predsednik: "Ali ste se ude-

leževali sestankov pri Nagodetu?"

Obtoženec: "Sem."

Predsednik: "Kdo se jih je udeleževal?"

Obtoženec: "Poleg mene in Nagodeta v glavnem Sirc, Hočvarjeva, šest oseb v glavnem, toda nikoli nismo bili vsi."

Predsednik: "Kje so bili ti sestanki?"

Kavčnik: "Redno pri Nagodetu, sestajali smo se ob petkih.

Včasih sem prišel tudi sam."

Predsednik: "Zakaj ste sestanke prenesli od Nagodeta k Hočvarjevi?"

Obtoženec: "Zato, ker nismo hoteli, da bi se za te sestanke vedelo."

Predsednik: "Kaj ste obrajanili na teh sestankih?"

Obtoženec: "Vsak je povedal, če je kaj novega. Včasih smo se kaj dogovorili."

Predsednik: "Ali ste vi kdaj poročali na teh sestankih?"

Obtoženec: "Tudi."

Kavčnik priznava zvezje s predstavniki tujih držav

Predsednik: "Ali je Ljubo Sirc poročal o svojih obiskih pri članu predstavninstva tuje države?"

Kavčnik: "Včasih je kaj povedal."

Predsednik: "Obtoženec, ali ste vi imeli šifre?"

Obtoženec: "Jaz osebno sem poznal en način."

Predsednik: "Ali ste vedeli za kurirje iz Koroške?"

Obtoženec: "Vedel sem, da nekdo hodi dol in da je bila možnost sporočiti kaj."

Predsednik: "Ali ste prejeli katero izmed poročil, ki so prisila po kurirju Petru?"

Obtoženec: "Cital sem neko pismo, en snopič, nekaj pisem."

Predsednik: "Ali ste oddali kako poročilo za zvezo na Koroško?"

Obtoženec: "Enkrat sem napisal eno idejno stvar, ki se imenuje 'Te tekme ne vzdržimo.' Oddal sem jo Nagodetu, ki je poslal neizpremenjeno naprej."

Predsednik: "Ali ste začeli zbirati zaupnike? Kaj ste napravili v tej smerni?"

Obtoženec: "Takov po volitvah, ko smo videli, da se brez organizacije ne da delati, sem rekel, da bom na Jesenicah, kamor sem takrat odhajal, poskušal organizirati somišljjenike."

Pomožni tožilec: "Nazadnje ste bili pri geodetski upravi?"

Obtoženec: "Ne, pri podjetju za elektrifikacijo."

Pomožni tožilec: "Kakšne posle ste vršili tam?"

Obtoženec: "Posle šefa geodetskega biroja."

Pomožni tožilec: "Kako ste vršili te posle, kakšen je bil vaš delokrog?"

Obtoženec: "Ali je miela Nagodetova skupina zveze s kakim članom predstavninstva tuje države?"

Predsednik: "Preko koga ste oddajali vi poročila angleški in ameriški javnosti?"

Obtoženec: "To sem jaz odnesel osebno v neko tuje veleposlaništvo v Beogradu in tam oddal nekemu političnemu uradniku."

Obtoženec: "Torej, komu je bila vršena poročila?"

Obtoženec: "Trditi ne morem, menim pa, da jih je sprejela Hočvarjeva."

Kavčnik je kraljalj tajne dokumente

Tožilec: "O čem ste poročali na sestankih pri Nagodetu?"

Obtoženec: "V glavnem sem se zanimal za gospodarske zadeve. Lani sem med počitnicami potoval. Ko sem se vrnil, sem na sestanku povedal, kaj je novega."

Tožilec: "Ali ste poročali o tem, da ruski inženirji niso mogli popraviti plavža na Jesenicih? Ali veste, komu je Sirc to poročal?"

Obtoženec: "Ne."

Tožilec: "Sirc je o tem poročal nekemu članu predstavninstva tuje države. Ali ste še nadalje poročali o stanju naših industrije na sestankih? Ali ste bili v tovarni na Teznm?"

Obtoženec: "Bil sem."

Tožilec: "Ali ste sestavili poročilo?"

Obtoženec: "Ver

A. AVDEJENKO

LJUBIM

Poslovenil: D. RAVLJEN

(Nadaljevanje)

— Striček Miša, izlij!

— Sinek, jenjaj vendar, kaj ti pa je! Jaz vendar hranim žganje za zdravilo zoper malarijo!

— Izlij!

— Sanj, brž si pozabil na najino prijateljstvo. Jaz sem te kot smrkavca pustil na stroj, te izučil, a ti . . .

— Nu, striček Miša . . .

— Sanj, končajava preprič. Poslovim te, v Donbas te vzamem s seboj, v moj rojstni kraj. Tam je Donec, riba koresej z latimi plavutmi.

Striček Bogatirjev, tako ne gre, pri bogu, ne gre, Garbuze te uvije.

Noreč prekleti, saj, saj ne bo vedel, srkal bom počasi, požirek za požirkom, Navadil sem se tega, Sanja, ko sem bil še kurjač. Dvajset let že pijem za zajtrik šilce, za kosilo stekleničko, in kadar se odpravljaš na pot, poskrneš tudi dve steklenički . . . Ne gre, da ne bi posmazal grla, to terja naš poklic.

— Ni treba . . .

Nu, nu, kar molči. Pil bom iz napravnika, pa če hočeš, imej žganje pri sebi in mi ga dajaj na obroke.

In Bogatirjev mi je porinil hladno steklenico. Stal sem zmeden s steklenico v roki, ko je nekdo odrinal vrata. Preplašen vtaknem steklenico v hlače.

Skozi wagon gre Garbuza. Rad bi zaviral blizu, rad bi potegnil steklenico in jo izročil poveljniku. Toda Bogatirjev me gleda s prosecimi očmi.

Zaprila so se vrata za Garburom in vse je bilo rešeno. Bogatirjevu vrnem steklenico, ker si mislim, da jo bo naskrivač izpel in da zdaj ne bi bilo prav, če bi jo pokazal Garbuza. On pa me obsuje z vprašanjimi, zakaj tega nisem takoj storil. Skleinem, da jo ponoviti vržem pod kolesa. Toda zdaj so me poklicani na zameno in če se je ne bom mogel otresti, moram počakati do naslednje noči.

Na skrivaj opazujem Bogatirjeva. On gleda skozi okence. Vlak hiti s polno paro, nam se mudi. Gozd je za nami, zdaj hitimo čez stepo in pesek. Suh pesek puščave Karakum sega tik do železniške proge.

Vlak hiti, ob njem se dviga puščava, se ziblje, udarja s peskom, za nami ostaja zadimljeni rep peščenega gavira.

Bogatirjev si mane peskaste oči in jadijuje:

— Ne vidim, kam drvinom. Ako naletimo na karkoli, ne bodo sledili več za nami.

Kakor da je lokomotiva hotela uresničiti napoved Bogatirjeva, je naglo in visoko odskočila s prednjimi kolesi, preskočila je neko oviro. Bogatirjev se ulovi za okence, jaz padem kakor vreča na tilnik in se udarim ob rob zaboja za premog. Ko se spet osvestim, zaledam steklenico naklonjeno kakor odtrgano desko na gugalnici. Mokra para sika, brizga in žge kakor ogenj. Domislil sem: počilo je vodomorni steklo. Nato zagledam visoko nad svojo glavo peč lokomotive in se čudim, kako se je neki dvignila tako visoko. Čujem krike, zapomaganje, streljanje.

Zbudim se in sem hudo želen. Ležim med kopico ruševin, ki se kadi od njih. Moje noge so mokre. Otipljen jih, cele so. Poleg mene leži oljnica. Iz njenega kljuna curlja mazivo na moje noge. Rad bi se izylekel,

Splazim se do njih, kličem. Ne odgovarjajo. Grebam po pobočju globeli, kopim pesek in se vzpenjam na kopico. Ozrem se, nobeden mi ne sledi, morda jim je tam prijetno.

Spustim se spet po pobočju. Garbus komaj giblje z vratom in me pokliče k sebi. Priplazim se k njemu. Poveljnik obližuje ustne in težko sope. V tem se zgane Bogatirjev, ulovi me, stisne me k sebi in me žge z vročim dihom:

— Vzemi jo, Sanj . . . v žepu je . . . nedotaknjenia . . .

Potegnem izpod Bogatirjeve bluze steklenico z vodiko. Hladna in gladka. Z drhtečo roko bi rad izvlekel zamašek. Gledam skaljeno tekočino, ki se nina in svetlka. V glavi se mi vrti od nestrenosti. Nikakor ne morem izvleči zamaška. Potegnem revolver in z njegovo cevijo odbijem steklenici vrat. Ustne si obrežem, ko nagnem in pjem. Požiram in ne čutim vnoja. Čutim pa, kako se mi zamaška grlo, prsi se širijo, noge dobivajo prejšnjo moč.

Splazim se do Garbuza. V mraku iščem njegovih ust, zasutih s peskom. Vtaknem vanje okrnjeni vrat steklenice in nagnem.

Garbus vročino požira in polehno prijeme z steklenico. Pljune in revkne:

— Mrcina! . . . Pred sodiščem! . . . Vodko skrivite.

Odvrije steklenico.

Pomirjen od žganja se iztrznujem in jarem spet plezam. Z one strani oklepne vlaka čujem naglo strešanje. Rdečearmejci odgovarjajo z ognjem. Mi se plazimo k njim.

Zjutraj na postaji, ko je ranični oklepni vlak brez mene odrinal v popravilnič, me je Garbus izbrisal iz svojega oddelka, ne da bi povedal, zakaj. Vem — vodka, prekleta steklenica.

Sam stojim na peronu in z mokrimi očmi sledim polomljenim vagonom. Naokoli stepa in tuji ljudje.

21. poglavje

Na samotni postajici, kjer je mednarodni ekspres črpal vodo, sta stopila v vagon dva nova potnika.

Priča sta bila iz stepi. Počakala sta v senci vagona, nato sta se lahko in urenje vstopila po železni stresti na streho, da bi se kot nepovabljeni gosti vtihotapila v tih kupe.

To sta bila vlovljci Krilati in jaz — Svetnik — njegov učenec.

Iznova sem se mu pridružil lansko pomlad v Srednji Aziji.

Odrinjen od oklepne vlaka sem hotel samo nekoliko časa živeti skupaj s Krilatim. Ostal sem samo malo, toda ker nisem vedel, kaj naj nadalje počнем, sem najino ločitev odložil do primernega trenutka.

Zadnji čas smo obiskovala vlake. Vso noč sva čakala na samotni postajici na ekspres.

Priča sva sem še pred mramom. Nikoli nisva na eni sami progi izvedla več kakor en sam načrt.

Cim sva opravila, sva izginala, zapila plen in se nato znašla v docela drugem, daljnjem kraju.

Poslednjic sva gostovala v tifliskem vlaku, zdaj pa hitiva na hrbitu mandžurskega ekspresa.

Sneži. Že davno je streho vagona prikril led, da nalikuje sportnemu darsaliču. Skozi oblike čutim led. Oblečem se v prisano pidžamo, v roki imam briščico. Ta maškerada je zgolj zato, da preslepim spredovnik.

Zdaj moram pričeti svojo vlogo. Loti se me mrzlica, drgetam, kakor bi brusil zobe, toda mene ni strah, — ne, jaz se ne bojim.

Odločno se spustim na mostič, ki veže prtljažni vagon z mednarodnim vagonom. Sežem

po svoje orodje, odprem vrata in kakor senca smuknem v toaletni prostor. Otresem s nego z brisačo, ogrejem se, pomirim mrzlico, ravnodušno se pogle-

ENAKOPRavnost

dam in zrcalo in stopim na hodnik. Nikjer nikogar. Grem mimo dveh kupev in prisluhnem pred vrati tretjega. Poprimem za kljuko, kakor da hočem stotiti v svoj oddelek, odprem vrata in poklamam v plavkasti somrak. Počakam, da se dvigne kaščna glava in da se bom hitel oproščati, ker sem se zmotil.

Nočna pidžama in brisača razpršita sleherni dvom. Toda nobena postelja ne zaškrpila. Preiskati še slecene obleke, izvleči kar najboljši kovčeg — to je zame malenkost. Po isti poti se vrnem na mostič, kjer me čaka Krilati. Kovčeg vrže v zasnek: ženi jarek in se poslovova od vlača.

Za gostimi snežnimi zameti najdeva kovčeg, odpreva ga, v njem je polno lepih knjig, gumenih grelec, brisača, velika izbirna zobne paste, kopica časopisov in škatla s čokoladnimi bonboni.

Sneži v gostih kosminah, veter trga liste časnikov, midva pa sediva nad odprtim kovčem golmčeča in vznemirjena. S koncem očesa opazujem Krilatoga. On kleči, veter mu mršči kodrasto, nepočesano brado, njegove trepalnice so kakor potroti pokrile upadle oči, ustakar da je nekam skril ali si jih docela odkriznil. Nečesa čaka.

Nagne se k meni, ne da bi dvignil oči, in počasi vpraša:

— Mar ni nič drugega, Svetnik?"

V svojih žepih skrivam dve urki, težko tobačnico in listnico. Pri tem pa docela mirno odkimam.

— V obliki nisi ničesar našel?

— Nisem!

**PRODA SE
Novo poslopje pripravno
za biznes.**

Nahaja se na 15815 Waterloo Rd.
Dobra lota. — Poklicite
JOHN ROBICH — KE 5152

Ako nameravate

KUPIT ALI PRODATI POSESTVO ALI TRGOVINO,
ali pa če potrebuješ notarska dela, zglašite se pri nas. Zanesljiva in točna posrežba.

35 let se nahajamo na enemu prostoru

TISOVEC REALTY

35 let v istih prostorih
1366 MARQUETTE RD.

pri St. Clair Ave. in E. 55th St.
EN 4936

**WATERLOO WALLPAPER
STORE**

15404 Waterloo Rd. KE 3648

Polna zaloge stenskega papirja. Imamo izkušeno papirarje, ki vam napravijo prvovršno delo. Cene zmerne.

A. Malnar
Cementna dela
1001 E. 74. St.
EN 4371

PAPIRAMO IN BARVAMO

Prvovršno delo, zmerne cene. Poklicite, da vam damo prost proračun. — Se priporočamo.

Geo. Panchur in Sinovi
16603 Waterloo Rd. — KE 2146
Trgovina s stenskim papirjem in barvo.

JOHN KOČJANCIC
1246 EAST 55th ST. — EN 1182

Izdelujem notranja in zunanja dela.

Prvovršno in zadovoljivo delo. Se priporočam rojakom za nakljenjenost, kadar imate kakšna pravila ali predelavo pri hiši ali poslopu.

Za cementna dela
KOT PLOCNIKE IN DRIVEWAYS
poklicite
JOHN ZUPANCIC
18220 MARCELLA RD.— KE 4993

JOHN PETERKA

1121 E. 68 St. EN 0653

PAPIRAR IN BARVAR

Se priporočam. Delo je vedno prvovršno in po zmernih cenah.

Prijatelj's Lekarna

St. Clair Ave. vogal E. 68 St.

PRESCRIPTION SPECIALISTS

ENDICOTT 4212

Zastonji pripeljemo na dom

Krilati plane, zarije mi nohte v grlo, v oči mi pljuva in si ka:

— Eh, ti mrcina, mar nočeš deliti? Ti bi rad obogatel?

Zdajci me izpusti, vrže svojo kučmo z glave in terja:

— Daj mi del!

Spominim se svojih nekdajih opravkov s Krilatim. Nekoč sva vzel iz spalnega vagona velik usnjen kovčeg. V njem sva našla srebrne in zlate svečnine. Toda imel sem od tega le toliko korist, da sem se smel nekaj dlje ogreti na ležišču, njuhati kokain in prigrizniti kakšno slasčico. Vse drugo je bilo njevno. Zato zdaj potegnem uro, blisnem z njim in mu razdraženo odgovorim:

— Ne dam, poišči si drugega pomočnika!

Krilati se ne zmede, še više iztegne roko, v kateri se zabliska bodalo. Bil je urenen, bistre ga je dvajset let vzdrževal, reševal zapora, mu dajal svobodo. Toda jaz sem bil še urnejši. Jaz sem svojo svobodo pridobil, on pa po jo vedno le branil. Že tedne in meseci sem tega pričakoval. Dolgoročna nožna nizel je bil iz rok. Da, on je hotel vedno živeti na moj račun.

Krilati me je hotel premagati z zviačo. Naglo prisede, iztegne roke, me prime za noge in me pritegne k sebi. Hotel je, da udarim z zatiljem ob deblo

ali panj, nakar bi bil on na vrhu in bi počel, kar bi hotel.

Toda padla sva oba. Mene je nekaj oglušilo in le medlo vidim Krilatega. Kakor da sem zaspal. On pa kakor da ječi in se muči, da bi se dvignil na vseh štirih. Pa nima moći. Plazi se po prsih, z brado meri razdaljo, ki nazu loči, zavilči dolg v zvit trak našlik v kolo mrke pege. Prste, pesti, dlani so prepletale rdeče žilice, obrobiljene z umazanjem. Noge so bile skoraj do kolkov takšne, kakor da tiče v temnih nogavicah. Svoj živi dan se nisem umival. Nisem utegnil. Zdaj pa ležim svetel in čist.

Sploh, kako je snažno v tej sobi! Nad menoj je široko okno, za oknom — sneg.

To je nekaj ogledujem. In vidim: prvi bele in gladke, gole roke s svetlo kožo, suhe in čiste noge. Pazljivo otipam sleherno svojo mišico in jo natančneje spoznavam. Moje nekdanje telo ni bilo takšno. Prsi ni še nikoli pokrivala srajca do vrata. Sneg, veter, dež, prah in sonce so mi vtišnili v kožo mrke pege. Prste, pesti, dlani so prepletale rdeče žilice, obrobiljene z umazanjem. Noge so bile skoraj do kolkov takšne, kakor da tiče v temnih nogavicah. Svoj živi dan se nisem umival. Nisem utegnil. Zdaj pa ležim svetel in čist.

Dva in dvajseto

GAY KNIGHTS SPONSOR PRE-AUTUMN DANCE TONIGHT

Tonight is the nite for a Gay Nite with the Gay Knights! The place is your favorite rendezvous—The Slovenian Home, St. Clair Avenue and East 65th Street. The directors of the Home have treated you to a newly decorated dance hall. We will try to keep in step with the mode by presenting a dance with a few ideas new to the Home dances.

Continuous music will be made possible by Joe Kauchnik's Orchestra and Johnny Richards' Ambassadors. Joe has enlarged his popular trio to a five-piece orchestra. Each orchestra will play one-half hour intervals. With an undertaking of this sort, confusion is bound to arise. To eliminate this, a dance program is our solution. Each orchestra will have a musician's esel upon which will be placed their half-hour selections. They will play three sets (three songs to a set) during their time on the stage. Since each set will be posted and numbered on the esel, there will be no need to wait until the orchestra begins to play to find out whether or not it is a polka or a fox-trot.

—Gay Knights

RESOLUTIONS PASSED BY THE SANS CONVENTION

(Continuation)

Discrimination Against Yugoslav-Americans

The Immigration and Naturalization Service in Youngstown, Ohio, is attempting to prevent the naturalization of Yugoslav-Americans in Farrell, Pennsylvania, because of their membership in certain social, cultural, and fraternal organizations.

This interference with the naturalization for citizenship solely because of their membership in social, cultural, and fraternal organizations is an attempt to terrorize non-citizens and to deprive them of their democratic rights under the Constitution of the United States.

The Immigration and Naturalization Service in Youngstown, Ohio, has threatened two naturalized citizens — Frank Berkovich and Anton Evakich — with the revocation of their citizenship because of their progressive leadership in the Yugoslav-American community in Farrell. The questioning of American

citizens by the Immigration and Naturalization Service on any matter not connected with the use of fraud in their actual naturalization is illegal, brazen, and autocratic and an unwarranted deprivation of a citizen's rights and privacy.

The discrimination against Yugoslav-Americans in Farrell is an attack on the status and welfare of foreign-born Americans and their organizations and jeopardizes the democratic rights of all Americans.

The Convention of the Slovenian American National Council

(Continued on page 8)

VISIT NEW
TINO MODIC'S CAFE
6030 St. Clair Ave.
EN. 9691
You Are Always Welcome

BUKOVNIK'S
Photographic Studio
762 E. 185th ST.
IVanhoe 1166

Charles & Olga Slapnik
FLORISTS
Beautiful Bouquets Corsages, Wreaths,
Potted Plants and Flowers for all
Occasions
6026 ST. CLAIR AVE.
EX. 2134

Radio Service
HOME—AUTO—PORTABLES
Tubes—Phone Needles—Batteries
EX 3985
PRIJATEL
RADIO SERVICE
1137 East 66th St.
Daily 4 to 10 — Closed Wednesdays
Saturdays 10 to 6

B. J. RADIO SERVICE
1363 E. 45 St. — HE 3028
SOUND SYSTEM
INDOOR—OUTDOOR
Expert Repairing on all Makes
of Radios
Tubes, Radios, Rec. Players
All Work Guaranteed

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Ave.
Henderson 5311-12

ENGLISH SECTION

SEPT. 5, 1947

SNPJ NEWS AND COMMENTS

—J. F. Fifolt—

S. N. P. J. Recreation Farm:

Crowds numbering in the thousands came out on opening day at the S. N. P. J. Recreation Grounds, Sunday August 24th, to pay tribute to the host of workers that made possible the building of the new hall, second to none in the country. Just about every individual prominent in fraternal activity was present. Representing the S. N. P. J. were Supreme Board members, Matt Petrovich, Rudy Lisch, Louis Kafeler and the writer. Practically every lodge with the exception of a few, had their corps of workers on the scene from early morning until late at night.

The Comrade girls with the help of others took charge of the hall decorations, which blended perfectly with the American, the Yugoslav and the S. N. P. J. Flags. The list of names of workers is too long to even start mentioning them. The early morning preparation for the bars, the kitchen and around the grounds presented a scene of feverish activity.

The hero of the day proved to be none other than Shorty Zadell of the Loyalites. Not only did he perform before the mike but also did a nice job of selling leis and gathering in the dollars. Mrs. Gorjanc, Mrs. Bostal and

(Continued on page 8)

PROGRESSIVELY SPEAKING

The Progressive Slovenc Women, Circle No. 7 are holding a "Balloon Dance" this Sunday, September 7th, in the Slovenian Workmen's Home on Waterloo Road. This will be the first dance of the season at the hall. Prizes will be awarded to lucky winners. A good time is guaranteed for all, with the popular Johnny Vadnal's orchestra at the bandstand.

—S. S.

BIRTH

Mr. and Mrs. Bernard Kraft of East 156 Street, are announcing the arrival of a baby girl, Barbara Jean, born on August 27th at Booth Memorial Hospital. Mother is the former Dorothy Sever. Grandfather for the eighth time is Mr. Kraft. This is the first granddaughter in the Kraft family.

Congratulations!

Sports Show in Cleveland

The northwoods, the open hunting fields and fishing streams, Sherwood Forest, the western round-up, the steeple-chase course, the tennis courts of Wimbledon, the Mohawk Indian reservation of upper New York, the high diving boards of the Florida resorts, and a 4,000 square foot swimming pool are all being brought to Cleveland to transform the Cleveland Stadium into the "Greatest Sports Show On Earth," the Cleveland Outdoor Sports Show, September 10 through 19.

Champions in practically every field of sport will headline the daily afternoon and evening tank-field, and platform 90-minute shows at the Cleveland Outdoor Sports Show.

U. L. T. PICNIC

Those attending the picnic of U. L. T. Lodge on Dr. Starce's farm will reach the place by driving out Euclid Ave. to Dille & Highland Rds. (Highland Rd. is about 500 feet before Chardon Rd.) Turn right on Highland and drive up about 2 miles, when you reach the top of the big hill go 1/2 mile more to Harris Rd. and keep on going till you come to sign STARCE'S GROVE. (These grounds not available for public picnics.)

DR. L. A. STARCE

ONE WORLD . . .

In the world of medicine all prescriptions are as one, having the same ideals, the same aims, the same language. Sulpha drugs are a German discovery—Penicillin an English discovery—Streptomycin an American discovery and so on. Through our prescription service these discoveries are placed at the disposal of your doctor for use in his daily practice.

Toedtman & Follis

PHARMACISTS
SUPERIOR AVE. AT E. 65th ST.
Henderson 1035
Registered Pharmacist Always
on Duty

BEROS STUDIO
FOR FINE PHOTOGRAPHS
6116 St. Clair Ave. EN 0670

MEMBER
THE PHOTOGRAPHIC
ASSOCIATION OF AMERICA

6116 St. Clair Ave. EN 0670

ENGLISH SECTION

RESOLUTIONS PASSED BY THE SANS CONVENTION

(Continued from page 7)

Anti-Labor Legislation

cil, held in Cleveland, Ohio, May 30 and 31, 1947, therefore condemns as un-American the attempted terrorization of Yugoslav-Americans in Farrell, Pennsylvania, by the Youngstown Office of the Immigration and Naturalization Service.

The one hundred forty-two elected delegates and officers of the Convention protest the illegal questioning and persecution of naturalized American citizens in Farrell by the Immigration and Naturalization Service and urge that those non-citizens of Farrell who have applied for American citizenship be given a fair hearing. We insist that they are entitled to speedy and unbiased consideration of their application for American citizenship.

We also call on the United States Commissioner of Immigration and Naturalization to publicly investigate the Youngstown, Ohio, office of the Immigration and Naturalization Service and put an end to its illegal and terroristic practices.

American Slav Congress

The second regular Convention of the Slovenian American National Council, held in Cleveland, Ohio, May 30 and 31, 1947, is joyfully cognizant of the progress achieved by the American Slav Congress and it hopes that its membership drive will fully succeed. As in the past, the Slovenian American National Council shall to the best of its ability support the work of the Congress and cooperate in its activities motivated from similar aims and purposes as cultivated by the Slovenian American National Council and whose principal aim is the mutual understanding and friendly relations between the United States of America and the liberated Slavic countries as the strongest security of the lasting peace and prevention of a new world conflict.

The United Committee of South Slavic Americans

The Second regular convention of the Slovenian American National Council, assembled in Cleveland, Ohio, on May 30 and 31, 1947, recognizes the fact, that the United Committee of South Slavic Americans has performed a distinguished service by informing the general American public and the official circles about the factual conditions existing in Yugoslavia during the time of war and after the victory was achieved, and it thus accomplished a great contribution toward the establishment and strengthening of friendly relationship between the two countries as one of the important conditions for the security of a lasting peace.

The present social policy is also extremely shortsighted because it leads unavoidably into the economic crisis which will affect also other social strata, especially those dependent upon labor as buyer and consumer. Still well remembered is the so called Hoover depression which for many years like a nightmare held down not only the workers, but smaller businessmen and other factors connected with the business as well, the doctor, the farmer—the broadest classes of the people. Despite the philosophy of the former President that the prosperity was just around the corner all the time, the depression caused the crash of innumerable banks, the loss of all savings of innumerable old people, it drove thousands of the desperate into

suicide and critically weakened the health of the ill-fated men, women and children.

The unlimited power of the exploitative free enterprise must produce first of all the unemployment, and this cannot be followed by anything else than the general crisis which only the richest can live through without serious damage. Social legislation aimed primarily against the labor organizations of a handful of egoistic exploiters.

The Slovenian American National Council declares herewith its solidarity with organized labor in its struggle to retain its hard won rights and pledges its moral and if possible material support in carrying out this task. The Right shall not be defeated!

Resolution on Passports

The Second Regular Convention of the Slovenian American National Council, held in the City of Cleveland, Ohio, on May 30 and 31, 1947, deeply regrets the current practice of the Passport Division of the State Department whereby the Americans of Yugoslav descent as well as other American citizens are denied the passports to Yugoslavia.

Thousands of these citizens of the United States still have their close relatives in the Yugoslav territories, whom they would like to pay a visit to after years of separation. Some of them also have their material interests in the land of their fathers and forefathers and desire to take care of it.

By denying them the privilege of travel in the present peaceful time, their democratic rights of the freedom of movement is being violated, and at the same time the impression is being created that they are denied the opportunity of learning the truth about the real conditions in the country, about which grotesque falsehoods and distortions of facts are being spread around by the former collaborationists of the Nazism and Fascism.

Instead, the legislation in Congress as well as in many State Legislatures, and the actions have turned against the organized labor with the obvious tendency of taking away from it the very power of the labor organizations attained with such great difficulties. The private enterprise has at its disposal all the economic force to which the labor would be mercilessly subjected had it not the means with which to resist the great and selfish exploitation. But these means can be found only in the organizations which enable the labor a combined, organized stand for the protection of its vital interests.

The current attacks against these labor organizations, if not stopped in due time, will force the labor into a totally helpless dependency upon the most powerful groups of private enterprise, whose power had increased during the war through enormous profits and have thus become extremely dangerous to the organized labor.

The present social policy is also extremely shortsighted because it leads unavoidably into the economic crisis which will affect also other social strata, especially those dependent upon labor as buyer and consumer.

Still well remembered is the so called Hoover depression which for many years like a nightmare held down not only the workers, but smaller businessmen and other factors connected with the business as well, the doctor, the farmer—the broadest classes of the people. Despite the philosophy of the former President that the prosperity was just around the corner all the time, the depression caused the crash of innumerable banks, the loss of all savings of innumerable old people, it drove thousands of the desperate into

suicide and critically weakened the health of the ill-fated men, women and children.

and historical data, and about everything connected with the past and the future of the "old country."

Now that the majority of the boys has been discharged from the armed forces and the girls from the related auxiliary services, the situation has improved. Singing choruses, dramatic clubs, English Speaking lodges, etc., have regained their long missed members and also the SANC branches have now a better opportunity to attract the youth for cooperation. The second regular Convention of the Slovenian American National Council therefore recommends to all its branches to enroll the greatest possible number of native born Slovenian-Americans and to establish possible juvenile circles. Furthermore, the Convention requests the newly elected Board and the Executive Committee to cooperate with such branches by furnishing them the proper information, instructions and advice. The Convention is deeply convinced that such collective work will bear rich fruits in the interest of the youth itself, in the satisfaction of the parents as well as for the establishment of good and friendly relations between the old world and the new.

SNPJ NEWS AND COMMENTS

(Continued from page 7)

Mrs. Vidrich took care of individuals that made donations larger than the dollar, such as Azman, Bozic, Tratnik, Lodge Sokolice (\$25). Approximately 90 persons dug into their pockets and showed their desire to help.

The singing societies Zarja, Slovan and Jadran were on hand to give out with songs that pleased the crowd. Lefty Miklavic who opened the program with the playing of the National Anthem, Jimmy Kozel, the Vadal group, took care of the dance music to the delight of the huge throng.

Blas Novak, president of the S. N. P. J. Farm, Andy Bozic the "zidar," Rudy Groselj the architect and Tony Mramor who had charge of the installation of the floor, Manager Kerze and his wife Theresa, John Sorz, Mrs. Grojanc, were called upon to take a bow and say a few words.

Space does not permit the listing of names of those that helped. The Farm Board wishes to express their appreciation to the people that came, the workers, all the performers, for a job well done. As Andy Bozic put it "it would have done the old timers like Joe Terbizan (who later showed up) Milan Medvesek and others, a world of good to see the results of their pioneering days, to see what they had struggled for at the start, bearing fruit and blossoming out."

The First Dance:

In view of the fact that it was thru the help of the G. I. boys that a permit was obtained to start erection of the building, the honor of the first dance was theirs. As they started to filter on the floor the crowd gave vent to a terrific applause and at the end of the dance gave them a rousing send off.

Mr. and Mrs. Wm. Perusek of the Strugger Lodge, operating a meat and grocery business on E. 200th St. were high bidders for the first solo dance on the new floor. We were glad to see Bill and his wife Theresa being given this most distinctive honor.

Comrades Farm Fund:— The response to the idea of helping to increase our Farm Fund by members and friends of the lodge is tremendous. It is no difficult job at all to ask and receive. Since our last list the

following have donated: Agnes Wukovich, Joe and Josephine Papes, Joe Buchar, Chas. Prijsel, A. Shine, M. DeLost, S. Zadell, Mr. Grmek, H. Bonac, A. Gruden. On collection night, Dot Kerezi, Bob Yarshen, Marion Tratnik Adams, John Tavecar, Louis Majer and Mrs. Spik came across. The writer also received an envelope from Frank Ellerich and his wife with a fine note giving their blessing to the idea and better yet enclosing a five spot! To all of those mentioned above a sincere thank you. If this fund keeps building up we'll have the complete playground ready next year instead of three to four years hence.

Dance—Friday Sept. 12th:

The 1947 dance season will be officially opened when Comrades have their first dance of the season on Friday, Sept. 12th at the newly decorated hall on E. 65th and St. Clair. Johnny Vadal and his boys will be on hand to dish out the music. As the girls will be bowling that night, non-bowlers will be expected to help out. Joe Sircel, Frank Ross, Tony Vidmar, Bob Yarshen, Frank Popotnik, Joe Kukec, Tony Debevitz and his wife, Eddie and Mrs. Grum, Marie Zak, Ann York, Godnavec, maybe Kerze, among others have promised to be on hand to help out. Members and their friends are asked to be out that night in full numbers.

Picnic—Sept. 7th and 14th:

On Sept. 7th members of the English Speaking lodges are requested to respond in full numbers to help out at the monthly Farm picnic.

On Sept. 14th the Progressive women out Collinwood way are going to hold a picnic, all proceeds to go toward the stocking up of kitchen utensils. Music will be provided by popular orchestras.

The writer has noted that more and more people are having basket picnics on the grounds, leaving the kids playing around the swings while they sit under the shady tree and listen to good old fashioned Slovene music.

General:

While the rest of the crew was busy decorating the hall, Albina Vehar and Antoinette Skok were taking care of the food for dinner for the group. The group then sat down to a fine steak fry, washed down by coffee and cake prepared by Pauline Ross. As the last gulp went down the gang voted on a repeat performance.

Frank Ellerich is becoming a steady driver of the transit city bus to the Farm. If any lodge ever requires this service they should ask for Frank as the driver, if available.

Real Estate Classes

The Real Estate School, conducted jointly by Cleveland College of Western Reserve University and the Cleveland Real Estate Board, will open on Monday evening, September 22nd, in the offices of the Real Estate Board. President Charles A. Branian of the Board said yesterday that this is the fortieth year during which the Realtors have sponsored educational courses for those who are interested in real property and the third year of participation by Cleveland College. It is expected that the registration of almost 1200 during the last school year will be exceeded during 1947-48.

A new course this year, and one which has attracted considerable interest, is the Real Estate Aspects of City Planning designed to acquaint investors, brokers, salesmen, appraisers, mortgage lenders, and public officials, with proposed community changes, present and future, which will materially affect property values in various parts of the country.

College credits will be given by Cleveland College for each course completed satisfactorily. The degree of Bachelor of Business Administration, majoring in Real Estate, will be granted to students completing a full college prescribed by Cleveland College. World War II veterans may accumulate college credits and take advantage of the financial opportunities afforded by the G. I. Bill.

Dobro naredimo prvo vrstno in po zmerni ceni.

PRIPOROCAMO se gospodarjem in hišnim lastnikom ko imate hiše za prebarvati, najsibo znatral ali zunaj. Delo naredimo prvo vrstno in po zmerni ceni.

VICTOR KOVACIC 1253 Norwood Rd., EN 2549

POZOR

Kakov druga leta, tako imamo tudi letos dosti VSAKOVRSTNIH

BRESKEV - HRUŠK in ČEŠPELJ

ZA KONZERVIRANJE

Cenjenim gospodinjam se priporočamo za naročila, ki jih vam dostavimo na dom.

Anton Mah

ROUTE 20,

North Madison, Ohio

Domači mali oglašnik

GOSTILNA

HECKER TAVERN

John Sustarsič in Frank Hribar 1194 EAST 71st ST.

EDNICK 9779
Pri nas dobite vedno dobro pivo, vino in žganje ter okusen prigrizek.

Odperto od 6. zj. do 2:30 zj.

GAY INN

Frank in Emily Svigel 6933 ST. CLAIR AVE.
Fino pivo, vino in žganje, ter okusen prigrizek.— Za prijetno družbo obiščite nas.

Odperto do 2:30 zjutraj

GOSTILNA

Frank Mihčič Cafe

7114 St. Clair Ave
Dobro pivo, žganje in prigrizek ter slastno vino
EDNICK 9859
Odperto od 6. zj. do 2:30 zj.

KESERICH TAVERN

John in Emil Keserich, lastnika 6507 ST. CLAIR AVE.
NAJBOLJSA PIJACA — VINO PIVO IN ŽGANJE IN PRIGRIZEK.

Godbva vsak petek in soboto

Priporočamo za obisk.

MR. & MRS.

FRANK J. NOVOSELC prejšte Frank Kopina GOSTILNA 481 East 152nd St.

Priporočamo se vsem za obisk Sveže pivo, dobro vino in prisno žganje ter prijetna družba.

PRI NAS DOBITE VEDNO dobro pivo, žganje in vino ter okusna domača jedila. Se priporočamo JOHN MODIC

Blue Dine Cafe 6911 ST. CLAIR AVE.

AVTOMOBILSKA POSTREŽBA

RE-NU AUTO BODY CO.

982 East 152nd St.
Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.

Popravljamo body in fenderje. — Welding!

J. POZNICK

GLenville 3830

Mr. in Mrs.

JOE SUSTARSIC

GOSTILNA

5379 St. Clair Ave.

Postrežemo z izvrstno pičajo in okreplili

CVETLICARNE

Slovenska cvetličarna

Jelercic Florists

15302 Waterloo Rd.

IVanhoe 0195

Imamo še nekaj pravih nagelnov in več vrst vrtic.

6815 — 31 SUPERIOR AVE.

EDNICK 9361

Moderna slovenska popravljalnica

PROPAJAMO TUDI NOVE WILLEYS

AVTOMOBILE IN TRUKE

Superior Body & Paint Co.

Popravimo ogrodje in fenderje.

Prvovrstno delo.

Frank Cvelbar

6605 St. Clair Ave. - EN. 1633

POZOR,

HISNI GOSPODARJI!

Kadar potrebujete popravila pri vaših poslojih, pri strelj, zlebovih ali fornežih, zglasite se pri

LEO LADIHA

Henderson 7740

PARKER HARDWARE

7502 ST. CLAIR AVE.

HE 9418

Trgovina z vsakovrsto železniško hišnimi predmeti, plumbersko opremo, orodjem, električnimi pripravki, semenom in gnojili. — Se

OGLAŠAJTE V —